

Taula rodona: El dret a la informació aquí i ara

[Vicent Partal, director de Vilaweb](#)

Són preocupants les reaccions i la cobertura que es va donar als atemptats de París del 13 de novembre. El periodisme és responsabilitat bàsica dels periodistes però sense lectors crítics, que exerceixin la seva pressió, mai no podrà haver-hi bons mitjans.

La cobertura i el que es va demanar a París va ser similar al cas de Bòston, quan hi ha haver els atemptats durant la celebració de la Marató.

Estan passant coses que són preocupants: per la Cimera del canvi climàtic que se celebra a París, ja abans dels atemptats, França va tancar l'espai Schenguen perquè es considerava una trobada de risc, i després dels atemptats ja es va decretar l'estat d'emergència que va portar que es prohibís la manifestació de crítica a la conferència, i que la policia francesa, sense intervenció judicial, decretés que 23 coneguts ecologistes siguin confinats, se'ls prohibeix ser a París, i han de presentar-se quatre cops al dia a la comissaria de policia per demostrar que no s'han mogut. En canvi, la reacció de la població per aquest estat d'emergència és minúscula.

A Alemanya, se suspèn el partit Hannover Holanda perquè el cap de la policia declara que han localitzat una furgoneta camuflada d'ambulància carregada amb explosius. Posteriorment el ministra ho va negar però encara ara no sabem què va passar en aquest cas, no hi ha hagut dimissions, ni res. Què passa?

En mitjans de comunicació hem d'intervenir per aclarir la realitat i en canvi ara no fem res. Com a excusa es diu que el tema és molt delicat.

L'altre tema va ser el de Brussel·les i les imatges de gatets. Bèlgica va fer un gran desplegament d'efectius a la capital per difondre'n la imatge, per defensar-se de França que els acusava de no haver actuat bé, però no es va detenir ningú relacionat amb l'atemptat (van arrestar 14 persones que van deixar anar).

En els atemptats durant la Marató de Bòston del 2013, es va demanar a la gent que es quedessin a casa i la gent va obeir l'ordre voluntàriament. A Brussel·les va ser encara pitjor, la policia va demanar que no es piulés perquè es trobaven en estat d'alerta i la gent va començar a piular gatets per iniciativa pròpia.

Internet ha canviat coses però sense una actitud crítica de la gent, no servirà. Ha de ser una nova via de comunicació i es preocupant com s'han desenvolupat aquests fets.

El president francès, François Hollande va dir que "estem en guerra" i en canvi, per tal de desqualificar els atacants se'ls anomena terroristes, per tant, en què quedem?

Com és possible que una peça essencial de la democràcia com son els mitjans de comunicació estiguem renunciant a informar sobre això?

Sense l'actitud crítica de la gent, ni internet servirà.

Dret a la informació per a una cultura de pau

Barcelona, 2 de desembre de 2015

Taula rodona: El dret a la informació aquí i ara

Milagros Pérez Oliva, redactora en cap de El País Catalunya

Inicia la seva intervenció responent a la polèmica llançada per Vicent Partal sobre l'ús de les xarxes socials (anècdota dels gatets a twitter a Bèlgica) dient que la xarxa és un sistema de participació ciutadana, la gent té necessitat de manifestar-se cívicament i ho van fer així perquè estaven en estat de xoc.

La informació té problemes estructurals i és preocupant l'evolució que està tenint el sistema de comunicació. El problema no és el dret a la informació, perquè n'hi ha i molta. Hem de començar a parlar del dret a la informació veraç, i que arribi a la ciutadania.

En els darrers anys estem tenint molts canvis en la comunicació, sobretot degut a l'augment de l'ús de les xarxes. Ja no hi ha un monopoli de les fonts i es pot reaccionar contra la manipulació de seguida, però hi ha coses que no són prou positives. Avui, els mitjans de comunicació convencionals continuen sent els referents. El 80 % de la informació que circula prové d'aquests mitjans i la resta se'n fa ressò.

Estem davant d'una doble crisi dels mitjans tradicionals: de model de negoci i estructura periodística d'una banda, i de credibilitat de l'altra (segons el públic els periodistes no representen bé la realitat)

Per què la ciutadania desconfia dels periodistes?

Que la ciutadania estigui ben informada depèn de l'existència de mitjans de comunicació realment independents, tant públics com privats. Els mitjans privats, com que hi ha una crisi de model i a més una crisi econòmica estan en risc.

El problema de la crisi ha generat que els diaris hagin de comptar molt més amb les agències publicitàries.

El pas del suport paper al digital no és una garantia d'independència.

El finançament dels mitjans depèn de dues fonts d'ingressos: els lectors i la publicitat. Quan una domina sobre l'altra hi ha un problema de domini.

És més important que mai que preservem els mitjans públics perquè satisfacin el dret a una informació veraç i no esbiaixada. No han de ser governabilitzats com ho són ara que estan dominats per qui governa. Cal una participació efectiva i real dels diferents col·lectius de la societat.

Pel que fa a la credibilitat dels mitjans, molta gent creu que no n'hi ha prou amb un diari per estar informat. Hi ha dos tipus de lectors: el que vol llegir el que ja creu i el que vol estar informat i ja es farà ell el criteri.

Periodísticament hi ha una veritat, la dels fets, i si no ho esbrinem tot, cal dir-ho: "no hem pogut esbrinar més". O defensem la independència dels periodistes i dels mitjans o no serem necessaris.

Dret a la informació per a una cultura de pau

Barcelona, 2 de desembre de 2015

Taula rodona: El dret a la informació aquí i ara

[Albert Sàez](#), director adjunt de El Periódico

Hem de tornar a les qüestions essencials. Recordar: Qui són els subjectes del Dret a la informació? Els ciutadans, les persones, els éssers humans. No els periodistes, ni les empreses, igual que els metges i els hospitals no són els subjectes de la salut.

Els britànics estan convençuts que si hi ha llibertat d'empresa hi haurà dret d'informació i llibertat d'informació. Però això no és suficient.

Si hi ha llibertat de premsa hi ha dret a la informació però cal autocrítica dels periodistes i dels mitjans de comunicació. Ens hem de preguntar com hem tractat el subjecte.

Fins avui, hem guanyat batalles contra la censura, per fer front a la tecnologia, per la nostra formació... però encara queden coses per replantejar: durant anys, els mitjans de comunicació hem tractat les persones, els lectors, amb desconsideració, com a objectes i això ens ha desviat del nostre objectiu, els hem tractat com a simples receptacles. Pel model de negoci i el model professional, ens hem sentit profetes.

I ells, els lectors, com ens han tractat? Mentre no han tingut altre remei, ens han tractat prou bé. Miraven la televisió, compraven el diari... Ara bé, quan han tingut alternatives han tornat el menyspreu als mitjans de comunicació, ens han tractat amb indiferència i infidelitat. Això ha provocat que la inversió publicitària hagi baixat.

El ciutadà ens ha empaquetat amb el sistema polític.

Hi ha qui diu que hi ha nadius digitals i també diria que hi ha molts fugitius analògics que fugen dels mitjans tradicionals.

Tenim una obligació que és veure com refem aquestes relacions entre el periodisme i el subjecte de l'activitat periodística: els ciutadans. Jo crec que hi ha cinc aspectes a tenir en compte:

1. La transparència en la propietat dels mitjans. Qui hi ha al darrera?
2. La transparència en el finançament dels mitjans.
3. La transparència en com obtenim la informació. I reconèixer que hi ha coses que no sabem
4. Tenir més actitud de conversa amb el públic.
5. Tenir un debat sincer amb els ciutadans sobre el cost i el servei que donem.

La sort del periodisme va lligada a la sort de la cultura democràtica, com ha dit Vicent Partal.